

787

Bernat Artola i Tomàs

VARIS...

|

DESVARIS

ε

Barcelona

- Febrer - Març, 1952 -

Abril

(16 Febrer a 10 Abril - 1952)

Exiliat

Lluny de la Patria que t'espera,
 sempre fidel al fill absent
 dis-me, germana, ¿ la primavera
 no et vola els ulls una senyera
 feta de flors i enyorament?
 ¿ dius a les ones ton missatge?
 ¿ lliures a l'aire ton sospir?
 ¿ plangs ton llunyà, uadiu paisatge,
 tot i estimant l'amic hostatge
 que amb fe i amor et ve acullir?
 ¿ Potser la terra de recança
 ferint tos ulls, et fa plorar
 i vius, tan sols, ~~per~~^{amb} l'esperança

de ton retour sense undança
friso, nostàlgic de la llor?
El fet, cruel, t'allunyà un dia
del món parel de ta veu:

la llor; el poble; l'alegria
de ton quefer de cada dia;
l'amor; l'amic, i la cançó.

Mes, des de lluny, tot es fa glòria,
i amb passió de solitud,

sents als camins de la memòria
trionfant la noble exentòria
dels teus records de joventut.

Potes envages els que tenen
ton cel usdiu per blau d'esser
i mai no estimen, ni comprenen,
la pau bucòlica que ofenen
adolecents per l'
sempre pensant en l'estranger.
pensant i creis de

Potser, gelós, des de l'exili,
vius amargat i ressentit,
com qui, de l'ombra del perill
creu que tots vinen un idilli
lliures al vent de llur profit.

O, tal vegada, t'amoïnes
si saps que es faixca, per l'afany
de personals raons mesquines,
aquell que te, sempre veïnes,
joies que en tu ^{s'han} ~~se~~ tornat playny.

Sents que les coses més menudes
que de la Patria són record,
ara esdevenen greus i esgudes
com les roquetes retorçudes
muncis del dubte i de la mort.

T'has fet
I vus un món, forjat a posta
per ton desig de viure amb tu.

Estimes més ellò que et costa
major dolor. Ton plany denosta
l'oblit cruel que amor et dum.
Creus que el temps fing, però no mense;
i que la Terra permaneix,
espill constant servint la Treça
del Ten record que no atrapasse
la imatge vella que coneix.
Mes, tot lo vin ès transitori;
la forma ès sols un adjectiu.
I endins ton pur castell de von
vibra l'accent definitori
de ta visage que perviu.
Saps que la Patria no ès, e sola,
un nite, un signe de combat;
Simbol abstracte que tremoles
com un estol de banderoles:

Le Patrici es Terra, es realitat.

I baix l'enmig que la governa
i oulta, a penes, l'intim foc,
la terra llum la flama eterna
que fa del vitral, vil llumina
fràgil i esquerpa, com un joc!
¡Amic! ¡gemia! Des la collita
de ton record sense rebuig!

Ton campaner siga la fita
de l'empresença que concita
totes les veus contra l'enmig!

I quan la brisa innumerable
com una lleu canço de bes,
amb una música entranyable
diga el missatge indeclinable
que de te ller et porte el bes,

que ton soupir, inflant les veles
de ton record enyoredís,
solque, segur entre procel·les,
la blava mar, obrint esteles,
camins de somni fonedís.....
Si gran rebula la Tenora;
o sents le gaita ^{escalles} palpitant;
o le guitarra que enamora;
o le dolçaine feridora;
o castanyetes repicant,
sents que vol rompre de tos llavis
un arie tristo de consol,
planyent le terra dels teus aires,
i ^{ella, et diu el home,} canta ~~le glori~~ sense glavis
d'amor teixint el verd trespal!

Veü de sirena

¡ Res no és fora; tot és dins!

El món sols és una imatge
de l'ocult, íntim, paisatge
desconegut pels veïns.

Per la sang coveu camins
que volen eixir a fora;
però jo, tement alhora
la veritat i l'engany,
no vull escoltar el plany
de la sirena que plora.

Cop.

Lectora

Per a oblidar l'afany del viure,
de tu mateixa vols fugir
llegint novel·les, que fan riure,
o fulletins, que fan patir.
Moltes vegades te tortura
la contingència del present;
però, pel goig de la lectura,
pots oblidar-te del turment.
Un llibre és, sols, una portella
(potser la falsa del corral)
per on te'n fuges, com dousella
que sent la crida sexual.
Més la promesa, enganyadora,
no sol donar-te ellò que vols.

i la raó esperonadora
son desencís et d'un, tan sols.

Tu, vols sentir-te deslliurada,
pel llibre sols, i et pren l'enmig,
puix la lectura, dissortada,
no et pot lliurar del temps que fug

Adjectiu

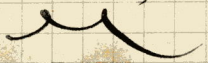
L'adjectiu no qualifica
l'absolute veritat.

¡ L'adjectiu tan sols publica
secrets de la veritat !

Dol

El dol (cob i gralla)
festeja la mort.
amb negre mortelle.
(La mort, que amb la dells
fa tragic deport!)

El goig (foc i flama)
festeja l'amor
que blanc es proclama.
(L'amor, melodrama
de fred i color!)

Definidor

L'equivoca fonètica
del català corrent,
ell no ho creu herètica
perquè ell és "cent per cent".

"Vanitas..."

El món sols és vanitat;
 i l'home, tot euanit,
 ha fet son constant vestit
 l'euaniment ^{descarat} pregonat.
 L'adjectiu, que era, només,
 una imatge del costum,
 es fa substància i volum
 amb densitat... sense pes!

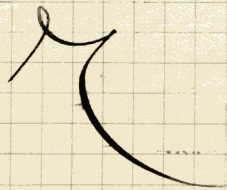
Conseqüent

Arqueòleg estrambòtic,
 que de grec és catedràtic,
 te un estudi al barri gòtic
 en un àtic...
 I ja que sempre té ganes
 de provar ellò que diu...
 ¡quan ell diu que "he oït campanes"
 te motiu!...

L'encarnació

Si és l'esperit, eternament,
substància pura, tota llum,
i és la matèria un accident,
un adjectiu encarnament
que el verb, llevat, pot fer volum.

Puix la matèria és un estat
de l'energia i podrem dir
que nostra cara d'humanitat
és l'esperit que s'ha puçat
pel ^{veu} guell eròtic del sospir?

Desvetllament

Perit el cor pel turment
del dubte, mon enemic,
t'he vist dormida, present
de ton absència testic.
¿Per quin secret viarany
el somni, amorós, t'endrun,
que fes un somriure estrany
que mai no t'he vist en tu?
Veig el teu cos; però el veig
forma nua entre llengües,
oferta sense secrets...
¿i vell ton secret, fan sols!

Tenebrari

Es la carn (i fust bastiment!)
 el suport insuportable
 de l'esperit impalpable
 que, per elle, es fa evident.
 Tots dos saben el turment
 de son viure insolidari.

Mes la carn, com tenebrari,
~~veu~~ flamejant ^{son} ~~brintant~~ dolor,
~~veu~~ que ^{mai no està} ~~subeix~~ la claror
 a l'esperit solitari.

Exp.

La tornada

Els ulls de l'absència
 s'entelen de plor.
 ¡Oh mare, València,
 reu de mon cor!
 Un temps m'entjara
 ton rostre de llum
 i flors, que es mostrava
 joies per costum.
 Com fràgil, fúgida
 careta d'espill,
 feries la vida
 cruel de ton fill.

I l' enamoraves
amb tòpics d' engany
mentre li ocultaves
la punxa del plany.
Dolor, que fa lliure
l'esclau de son pler,
fèu llei del seu viure
l'amor mentider.

I aquell, que en tenebres
fugie el teu sol
i amb intimes febres
medis son dol,
un dia s'edone
del temps que li fugí,
i ja us es perdona
son viure d'enig.

Reptant el martiri
covet el seu pit
preteu, amb deliri,
ton goig de profit.

Exalta la festa;
refusa el combat
i ment la conquesta
de la veritat.

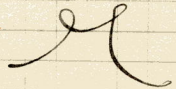
Te pots son teòric
espill de turment
i et d'un son enfora
repenediment.

Renega son blasme
pregant-te perdó.

¡Puis tens l'entusiasme
tu tens la raó!

Dignitat

La dignitat és cara...
 i però la vida és creu,
 i ~~multiplica~~ fe son joc, avera
 pel guany segur que veu.
 Sap que l'esser més digne
 jugant se dignitat
 l'exposa com un signe
 d'exposar... ja fallat!
 Aquell que perla sempre
 d'ellò que més li ion,
 fent hora de son temps
 comprova que no es prou.
 La dignitat més forta
 no cau per un sebur:
 i la vida sap la porta
 de son secret obscur!
 A cara o creu jugada
 la dignitat ens diu
 que sempre perd, guanyada
 pel ~~la~~ ^{nure} insensibil!

La puça

Bota la puça
 que se captusa
 perquè l'esmunsa
 dalla de mort.
 I entre la roba
 (fosc de cova)
 sa vida troba
 per bona sort.
 Ven (i s'espanta)
 la ma geganta
 baix la tapanta
 de salvament.

La me, regira;
rasca; es retira;
Fomba que gira
nerviosament.

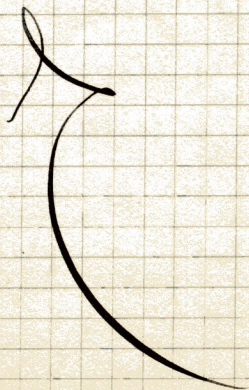
La puça, negra
dins la tenebra,
; com se n'alegra
puix s'he salvat!

Botx, per gràcia,
fent acrobàcia,
mes, amb desgràcia,
can en vedat.

La me, que alerta
vetllant, desperta,
l'he descoberta,
fa son canvi.

Cercus, enemigo,
per tot, l'oblige;
ixas! le pessige:
iPuça, és la fi!

.....

Pa

El pa, de cada dia ...
 millor que no el d'ahir.
 Cuitet; sense "què dir",
 i blanc "d'artesanía".
 Si és tou, és llepolia;
 si és dur, és embafant.
 El pa "del dia" és sant;
 el pa "d'ahir"... no aplega.
 Tan sols la fam, que és cega,
 l'eupassa... remugant!

M

Consells (a un fadri "en capella")

Amic meu: Ara vas a casar-te
 i voldria donar-te un consell.
 Jo no sóc qui per e aconsellar-te;
 sóc tan sols un fadri... però vell!

Quan te cases, no deus a la dona
 mai deixar-la que face el seu gust;
 perquè pot, si la vida és molt bona,
 fer-se mala... i donar-te un disgust!

Pensa, sempre, que mascle i femella
 deuen viure com el paradís;
 i la serp de la sogra, ja és vella,
 i però encara Tentar li és precis!

Mai no deixes, "pacífic", ~~per~~ⁿⁱ un dia,
que la dona te pugui a cavell,
puix si es torna "de cavalleria"
voldrà sempre "a peu fet" el treball.

I el treball que coué el matrimoni
sol manpendre's e gest, però vol
temps i ajuda; i no face el divini
que tot heges de fer-ho tu, sol!

Mai no probes, ni en somnis, per gràcia,
fer mestretges de dia... o de nit.

Si ella sap la major eficàcia
te traurà tot el suc de merit.

Sempre sigues senyor "de respecte"
però tin, retorçut, ton secret,
i que la dona, si tu vas "pel recte",
no es creurà que vas, sempre, pel dret!

I si veus que lo done, per vici,
no t'oculta se "debilitat", ...
i sigues fort... i soporta el "suplici"
de complaure't, vivint coureut!

.....

Taronja

53

i Taronja, suc de profit
per a curar el neguit
de qui d'enyorança es mor!

Per a alguns claror i mel;
per a uns altres foc i fel,
i per a tots, porus d'or,
premi dentat pel cor!

Ofensa deusa de llum;
línia, color i ~~poter~~ volum,
imatge viva del món
que rode sa vanitat

mirant-se a l'espill trencat
de l'univers còmic on
estés tarongina sòu!

Globus de festa, bonics,
com els que donen als xics
les botigues els dijous.

Pompa dels negres carrers
que dels pobles estrangers
porta els llumistes, els nous
i ~~abracorparats~~ ^{encamentats} ~~els~~ ^{recors!} ~~obramois~~

i Oh Taronja, que amb orgull
sabent que et venen "a cell"
mai no vols fer un mal joc!

i Vine, que vull comprovar
si ~~pot~~ ^{pot} la sed espar
~~pot~~ de tots ells de foc!

l'libel
(entre de ~~cellerats~~ ^{reus})
(entre granotes, reus)

El segador

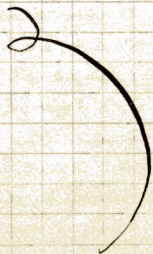
9

El Temps que fuig
s'endun la vida
collint l'enmig
que e mort cowida.

Rellotge viu,
el cor s'espella
pel sol motiu
del Temps, que dalla.

i Oh segador
cruel, que plores
la llum d'avor,
ferint ~~les~~ ^{des} hores!

joli criminel
pere implacable!
; Ton fill, mortel,
és perdurable!
Cantant ensemble
le mort i el viure
Ton fill, jols temps!
fa son perviure!

¡Quina por me fas
quan seria te poras
tu, que de les coses
no vols fer-me cas!
¡Quina por me fas!
No és que em facés por
pel mal que pots fer-me
si portes a ferme
l'impuls de ton cor.
No és així la por!
Tinc por que la veu,
que tot ho publica,
si avui et mortifica
demà es torne greu.
¡Tinc por de la veu!
¡Mira que pots dir
més que no voldries
reptant tots els dies
les gràcies d'avis!
¡I no és bo maldir!
¡Que faries tu
si el llarg del teu viure
no et saberes viure
del temps que et s'endun?
¡Que faries tu?

La vida es humana
que el plànyer es ruga,
tornant-se poruga
no es goja... ni es vol.
¡La vida es fatal!
¡No vullgues dolor
gelós de recança
d'un temps d'esperança
i esdevenidor!
¡La vida es amor!
Rebutja el desdeny
que l'ànima enderuga;
la besta estamunya
que apruta el congny.
¡Del cor fes el seny!
I si trans pel fic
de paraules fortes
el cabdell que portes
amagat i vil,
¡deixa el cor tranquil!
que em fa por l'enmig
quan ton cor s'inflama;
¡No deus tornar drama
saintet de rebreg!
¡Riu l'hora que fug!

¡Puuu fer dir els muts,
quan ton cor s'inflama
que el viure es un drama
quan en... de rebreg!

Mur de tenebra

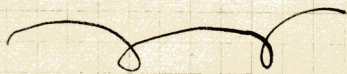
Mirant enfora, tot és negre;
foscor de l'ombra de mon cos.
Mirant endins, tot és alegre;
claror del llum que em vi, li ho dos.
Inútilment jo vull encendre
i encomanar-me al món estrany;
¡El cos, opap,, no ho vol comprendre
i abeura el goig tornant-lo plany!

51

L'olla, vessa.

Quan la tensió de l'impuls emocional
neutralitza la pressió del món i la
naix l'obra d'art al punt crític de pressió
de les valors adjectives i de la pròpia substància.

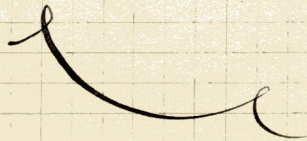
Mes el geni, que fa rebelle, no coneix forces
Trencs l'equilibri i bull, venant i escaldant
; Ell sap que durs de tot home són vives les lleis
i per a rompre demanen l'heroic impuls
L'olla, tenent, socarrada, l'èsser brida entre
plany expectant les ferides que fa bullent.
Mes, a la fi, resta nuda, sobre les llengües
aguda i orgullosa d'èsser feconda mestressa.

18

A Romàn Bonet, "BON".

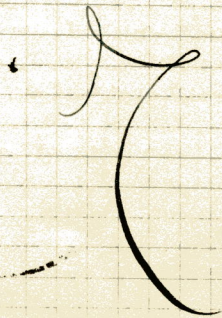
Cadascú porta en son cos
l'empremta de l'esperit.
El misteri, viu al clos,
ningú no l'ha definit.
Un retrat, mai no podria
descobrir l'home, complet;
; La caricatura, fa
clar i evident son secret !

Roba estesa

No estengues mai, xica,
la roba, com vols,
puix ella publica
secrets que no vols.
Molt parla la roba
segons diu la gent:
Si vella; si nova;
si es fina o corrent.
Per mita o per bruta
la fent tot ho trau;
que vole, si es pata;
si humida, que cau.
Quan "hi ha roba estesa"
ja sapo que val dir!.....
i Preys que palesa
fari un bon sorris!
i l'estesa bruyada
diu més de lo just.
i Siques més callada!
i Pots hondre un disgust!
Bebes de banderes
i de gallarets,
fent festa de veres
trau tots els drapets.
I conta fadrines
histories en blanc,
que mes veines
embruten de fang.

La roba es un miratge
d'aquell que le deu.
i Fa molt de coratge
que et deixen tot un!
No deixes que un signe
de roba i espill
te faci un indigne
servei de perill.
Puix ella publica
festeig i raó.
i mai no estengues, xica,
la roba al baló!

Llop

"L'home, llop de l'home": i Si!...
però el llop viu en ramat,
i l'home ve a son destí
torturat, tot el caní,
pel llop de la soledat.

Grecs

(49)

Els grecs, que tant se hien
prip. tot lo ^{lo prementeu} ~~esbravellau~~
i ~~gràfic~~ ^{gràfic} definien
les boires que els voltaven!

Trobant e la cintura
~~l'alta i baixa~~ ^{i espectacle} ~~duane~~

de l'home que te cura
de l'altre ~~iller miratge~~,
sabé crear el mític
espill d'humana imatge:
de mig amunt, polític;
de mig avall, salvatge.
Entre Apol·lo i Dionísos;
mig àngel mig diable,
vin l'home paradísos
de ment i care, culpable.
Mes, els triton: sienes;
setris; fames; centaures;
i son enguament, e pens,
pes e explicar-se... i ploure's!

A. Soler i Godes

(13)

El mal company

¡Sí, què mala companyia
lo que no et deixa ester sol
i no et porta l'alegria
del diàleg de consol!

¡Quin turment lo veu estranya
que res no diu, ni et fa dir!...

¡Silenci, que no acompanya
l'arie mudo del sospir!...

L'inútil despertar

Dringa que dringa, matinera,
 la campaneta de l'Àil.
 Com jo és Abril,
 la inquietud de Primavera
 sura en l'aire tranquil.
 ¡Quina floride d'esperances
 ve el cor sobtat dels pobres vells!
 Als brots novells
 les ~~flors~~ ^{franges} semblen blanques
 i feridors coltells.
 Potser suposa una tortura
 sentir el món renovellat
 ni, en soledat,
 tan sols esperen l'aventura
 clau de l'eternitat.
 L'erràtic poblet que demana
 fèrtil amor misteriós,
 els dona fos,
 i son desfici els encorrua
 un desdany neguitós.
 L'home, serà, no vol misteri;
 vol veure clar i sense embuc.
 El cor, caduc,
 diu que relleu més el senderi,
 però el torç prouc.
 Por de ~~la~~ ^{l'últim} ~~la~~ ^{per} la vida;
 por de la mort que vol collir
 l'últim sospir
 de glòria enfellonida
 quan veu l'amor florir.

I els vells, plouguent la Primavera,
 quan tot veu, fos i lluc,
 ranteu la ven
 de la campana matinera
 com dramàtic edèn!

Foc

Res no tinc i res no vull
 sinó l'oblit i la pau:
 ¡Tinc, encara, l'aspere orguell
 de la soledat, que em plan!
 Per ella vaig fent camí
 vers la impossible claror;
 ¡però, porte dins de mi
 l'esclat encorruador!

La pressa

D'aver sempre pegant voltes,
 el món està marejat.
 Les moles, era, són moltes,
 pel gra, minúscul, de blat.
 L'home, que obaus, quan plouia,
 le "deixava caure"... i prou!
 ara vol, per fantasia,
 fer ploure... ¡I e voltes, plou!
 Com el repòs li fa nosa
 corre ja més que la veu.
 I quan promet una cosa....
 ¡ni es recorda que la deu!

.....
 eee

L'espina

Jo duc una espina
 clavada al meu cor;
 Amor e'enverina
 mullant-le de plor.
 Saguant, amagada,
 ningú no la veu
 i es fa la purpada,
 secreta, més greu.
 ¡Mai no vindrà l'hora
 del goig i l'oblit?

i Oh plany que sols plora
l'esser corferit!...

El meu cor es freixa
glatint sense pau:

i l'espina no em deixa
mirar el cel blau!

.....

Cinisme

L'eròtic món s'ha complicat
i ara, l'amor ja no val res
si el vell instant conceix noves
l'eterna ven de son dictat.

El sexe, ocult, s'ha descarat
i part de viure com esclau
proclama, e crits, lo que li plau.

Cinicismament, amb gosadia,
blesa l'antiga ~~per~~ hipocrèsia
fent de sa casa son palau,

J

copi

Diumenge

¡Diumenge! ¡la festa!

¡Descans ritual!

Conquesta
social...

Mes, ¡ai! ¡cóm trebella,
(¡diumenges fambé!)

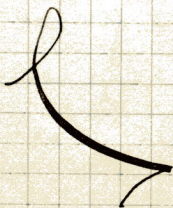
la Dalla

seuse fe!

Al fil de la vida
tan fràgil, subtil,
convida

el seu fil.

I, tràgica imatge
de l'odi més fort,
fe ultratge
per deport,
i Multitudinari
festeig!; Solitud!...
i Colveri
conegut!...

Perversió

¡ Perversa curiositat
 que obres els camins del vici
 i fas del plaer cilici
 saquant l'instint desaguet!
 Un dia la novetat
 serà retrobar el seny
 l'instint etern que l'empeny.
 ¡ Denegar el món primerí
 fe un salt imaginari
 l'enamorat del desdeny!

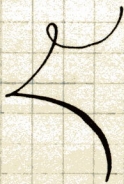
cop

Tió

El llum, els ulls, no em deixa
 mirar ni veure clar.
 ¡ El llum, és una reixa
 que clou i ens vol lliurar?
 ¡ O, feu sol, és la flama
 cremant que fe focor,
 i amb el tíó proclama
 l'evideny de la claror?

Si del tíó mes negre
~~de llum~~ ^{amb delict}
~~com un~~ ^{com un full}
~~del foc~~ ^{le claror}
~~del tíó~~ ^{del tíó}
~~usant el ho de~~ ^{usant el ho de}

Si del tíó més negre
el llum naix, més lluit,
i perquè del foc alegre
naix el tíó entristit?
i on triste sort dubtosa
del cicle mai caduc!
i claror sempre confosa
per l'ombra de l'embuc!

Res

"En la sombra mellisa de la nada" (1)

trobi germanus le claror parella.

Tot es féu llum perquè morí l'estrella
cega en la forca de la nit ^(celest) vessada.

Ulls de tenebra i orba la mirada;
clos en silenci (ni caugó ni orella),

¿vull el no-res de la foscor novella?

¿vull tot l'altir, collita renovada?

Le negre ambiciós dins l'ombra crida
son pregó de banús i de misterí.

revelant les ^{inèdites} ~~inèdites~~ ^{amagades} ~~amagades~~ ^{secrets} ~~secrets~~.

I un ^{llamp} ~~estel~~ fugisser, fa una ferida

dins la gola de llop. ¡Raig de senderí

que fisós de claror les fa novades. ^{impossible} ~~impossible~~ ^{vels} ~~vels~~ ^{fosos} ~~fosos~~.

① M. Baccarisse - "de profundis". (El paraíso desdénado)

Gnòmica

Fes goig i couchat
la vida, que plores:
¡El pas de les hores
t'acosta la mort!

La flor inesperada

¡ Quina llavor de promeses
la meua sang ha prenyat,
que m'ha florit de febleses
l'esperit mal conceut ?

3 { ¡ Oh llavor rebordorida
que ara m'has avergonyit !
¡ Borda promesa florida
pel fertil, ver, esperit !

2 { ¡ Desnuadora cugula
de l'esperansa que es perd !
¡ Feblesa, que es dissimula
oculta en son rostre verd !

Hivern

L'oratge, inclement,
mon cor arrecera
com fulla lleugera
portada pel vent .
Ferit pel turment
de la soledat,
eiput, desagust,
no sent ni el dolor
i blasma l'amor...
¡ que mai no he trobat !

Cops

Cançó d'un triple amor

Un triple amor m' enamora,
 (triple goig, triple dolor),
 Tres cors i el meu cor, penyora,
 comú denominador.

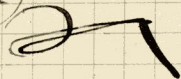
☩ Una és rosa; l'altra es bruna;
 l'altra es roja... perquè estiny.

i Un espill de triple llum
 per a probes de l'enginy!

La rosa és àngel i llini;
 la bruna es dona... i governi;
 la roja, flor de martiri,
 és dimoni del l'infern.

Cabell d'àngel, no m'agrada;
 pel de bruixa, fa mal d'ull.
 i la cabellera inflamada,
 (fals dimoni) és la que vull!
 (fals i ver)

☩ sou tres gràcies tan perfectes
 (un moment)
 que jo, París indignejat,
 mirant curules, no veig netes
 les seues... per triplícitat.
 el meu triplícitat

Nuc

¡Quin turment l'ésser lligat
 constantment, amb un mateix,
 i mai no ésser deslliurat
 ni pel somni, que traelix!
 ¡Potser el somni, una nit,
 ja vingué, alliberador,
 i lluità, sense profit,
 amb el drac del meu dolor;
 i tal vegada, potser,
 feu més fort encara el nuc
 puix ja ni el somni pot fer
 la gesta que jo no puc?

¡Si torment del meu afany
que no em deslliura de mi!
¿Qui es veurà lliure de plany
si és plànyer el seu destí?

L'obsessió

(41)

Lliure l'alt pensament per l'espai lliure,

dos el baix sentiment pel món, esclau,

l'home fa son canvi pretentment viure

la serenitat fecunda de la pau.

¿I com la trobarà ^{quan} ~~se~~ son en guerra

la pensa i els sentits, el cel i el fang?

¿Hi folia ambició de la defensa

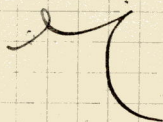
que cerca, encara, l'ànima en la sang!

¿Mai no podrà trobar la pau cercada;

l'equilibre fecund i desitjat!...

¿I, a despit del fracàs, sent, renovada,

l'esperança del seny enamoret!...

L'erm sensual

(21)

¡Feliz inconsciència

del viure sensual;

constant present i absència

de goig transcendentel!

Deuà serà la vida

collita de l'ahir,

i ¿qui viurà si oblida

ton fugisser sospir?

¿No hi ha llavor fecunda

si no s'aberra en plor

dins l'heretat profunda

que torna seny el cor!

El jo, plural

40

¡Quin egoisme salvatge
l'oblidar el món extern
per a servir l'esclavatge
de l'intim, foll, desgovern!
Ara la pròpia direcció
de la nostra veritat
; Qui és la clau verdadera
que el cor ens ha il·luminat?
; No serà millor la via
del món estrany i enemic
per a trobar l'harmonia
ritmant pecat i castic?
Cloure els ulls i veure, e soles,
el món de la sang no és just.
Plè de roges banderoles
el cor festeja son gust.
I tot festeig solitari
de son pecat ha guardat:
; L'home, multitudinari,
troba en son cor la raó!

Soler Godes

22

La casa

La casa; novell de l'ou:
Quatre murs i una feulada.
; Tan poca cosa i ja és prou
per a la llar inflamada!
Als murs, porta i finestral
mostren la viva foguera;
i tremol, al funneral,
desplega el fum la bandera.
La vida és foc i glateig;
la llar, flama que enamora:
; Crema l'enmig, com el greix,
i es torna llum redemptora!

Teixidor

39

El "trisparís", (teixidor),
va, com un esquiador
per damunt l'aigua, i no es banya.
Però, com l'aigua no és neu,
no deixa solcs i no es veu
son pas d'arabesc i aranya.
El teixidor, ("trisparís"),
cone pel toll estantís
que l'ull del molí vigila.
Pel blanc espill de la celç
esque ballant el vols
"Patinedor", com s'estila.

.....

El vas que ratja

23

¡Oh cor despullat
de pumpes i flor,
com vas encantat
que vessa de plor!
Pretens recollir
la pluja del temps
que plany i vol dir
goigeres ensems.
¡I oblides l'obscur
ullal de la sang!
¡Oh cor, calze impur!
¡Oh cor, ves de fang!...

L'armistici

38

Matinada.

La pensa, llum, desvetllada,
lliure de l'enmig del cos.

Jau, dormida,

la carn, nua, desvestida
d'apetències, en repòs.

¡Armistici!

en la guerra i el suplici
de la batalla constant!

Solitaris,

els dos combatents contraris
obliden que estan lluitant.

¡Germania

de les hostes, de cada dia?

¡Pau entre el dia i la nit?

¡Sí Fortuna!

¡L'armistici no assegura
la permanència en l'oblit!

Vindrà l'hora

seguint de l'alba que plora
la crisi mortal que ment.

¡Carn i pensa

foràn l'atac i defensa
del seu joc, eternament!

Grisor

24

Gris, el dia; l'hora, grisa.

Ve de la mar una brisa

que mulla el carrer boirós.

La ment vol claror i l'hora

li dóna l'oretge de fora

com un present migranyós.

Ara, que la boira humida

llagrimejant ens cowida

de son planger imprecís,

el nostre plany, que semblava

fer un greuge a l'hora blava,

dins la grisor es fa gris.

Estòmac

¡ Estòmac desagraït
 que, sense pair, com deus,
 fa fam implacable creus
 raó de constant profit!

Si el menjar no és ton delit
 (pues no sent ell!)
 pues ignores ço que ell sap,
 ¡ perquè dius que "omplir el peps"
 és la veritat millor?...

¡ Estòmec enganyador
 parlant per boca ... de cap!
 (que et creus veldre més que el cap!)
 (que, per precis, et creus cap!)

cap

Peixquera

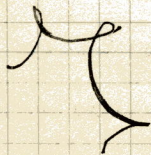
La nit, com la fosca mar,
 s'omple de llums ^(fants que volen) que pidolen
 canins per a navegar
 singladures e l'otar
 solcant tenebres, com solen.

¡ Demanen peixos d'argent
 e l'asfalt, espill de pluja?
 ¡ Així ^{ferà} fer, fanel inclement,
 que fas picar e la gent
 ton llam de temps que l'euntja!

J

L'aval

La veritat de l'erudit no és certa
sense bibliografia, i el seu aval!
i El món demana a l'intel·lectual
que l'avalen tenders amb cara oberta!

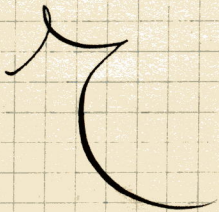
L'avis

Solor, que recorda
l'humana feblesa,
destrena la corda
d'espert que la tesa.
S'oblida, egoïste,
del món, que renunja,
i trenca l'arista
de l'essu, que el unge.
Combat tot usatge,
convencionalisme,
si no plan l'estatge
de son egoïsme.
Perd ~~tota~~ l'aire i la gràcia
vivent i proclama,

per llei d'eficàcia,
la veu del seu drama.

Tomant son deliri
reuei per a exemple,
ceujint el martiri,
del món fa son temple.

Puis totes les glòries
humanes fan riure;
sinó ^{suasions} les victòries:
ja morir o viure!

Força

La necessitat,
del somni enemic,
que a viure ens obliga
t'thora en combat,
vol fer assenyat
i ritmic el cor.

^{No sap que}
i t'oblida la por
^{no pot deixar}
que ho deixa, lliure,
glatir son revindre
de goig quan es mor!

Cop

El sospir

Tou sospir sonor,
musical, intens,
i descobreis que tens
un secret d'amor;
o l'ocult dolor
~~la trauca~~
~~fortuna~~ la pau
que i a ton cos desplaça
perquè vol dormir?
i Aí secret sospir
de l'amor que jau!

Cop

Guia

L'home pretén el somni abstracte
de l'absoluta veritat.

La dona vol, només, fer tracte
amb el concret immediat.

L'home no veu, mentre somnia,
que el món ^{l'envolta} l'assetja de perills.

Mentre, vetllant, la dona el guia...
vers un cimbell ^{perany} mortal, d'espills!

Frustrat

El jo frustrat que hi he en mi,
fiscal del que he esdevingut,
m'acusa d'haver perdut
la senda del meu destí.

Seguint el fàcil camí
de la feblesa, he trobat
la força en la soledat:

i I sé que no tinc ^(Fe. la) raó;
puix, sense elli ni pumpó,
no lleue l'autenticitat!

cop.

Pompes de sabó

(34)

¡Pompes irisades, les pompes lleugeres
que, a penes focades, (transparents esfereï)
esclaten, callades, sou les estatges
tomant-se no res! del fràgil futur.
Si el Sol les irisa, ¡Amb sols una imatge
gelosa, la brisa, que mira en l'ortze,
(~~un blava ni grisa~~) son gràfic i imatge
diu que no fan pes. del viure insegur!
Fest grècies, com volen, i Pompes euvànides
~~S'atruen; revoluen.~~ de sol revestides,
En èxtasi, volen de sol perfectes... i budes;
dubtant i tremolen sobre globus de cristall!
la ~~guarxa~~ ^{febre} del vol La Mort, que
Eòliques unes; ~~per ella~~ es tan llesta,
rodones espurnes, puy es
com brines divines, el gorg no festeja,
espectre del Sol, moint-se d'enveja
vas porta al seu ball!
~~La Mort~~

El premi

(29)

Sense lluita, fracassat
en la guerra de la vida,
heroi de la soledat,
el cor demana combat
al món que, amb desdeny, l'oblida.
Com Quixot provocador
que cap elló no l'esqualla
i veu dubtat son valor,
el cor demana a l'amor
son joc de saignant mortalla.
Que si combatre és la fi
de l'home sobre la Terra,
no és fracassat qui el destí

113
plante care, clos en si,
mes feut el cor mortal guerra.
L'home, genèric, ha fet
lleï son plural egoisme
i no vol altre secret
sinó aquell que li sotmet
l'orgull del propi heroisme.

¡ Tan sols quan es ja perdut
qui féu de son cor penyora,
estime el món, convençut,
la veu de la solitud
de l'eco alligonedora !

Servir

¡ Quin treball el de servir
a qui no sap estimar
l'orgull que s'ha de tenir
per el goig de treballar !
Servir és sempre un plaer
per a l'home que ha sabut
amar l'ordre vertader
raó del goig absolut.
Mes, com desinteressat
ningú no he cregut l'esforç,
e la fi, desenganyat,
l'orgull del treball, es forç !

L'atracció

(33)

- Si manca el desig i què resta per a l'encís de l'amor?
- i Quin atractiu té la festa sense impuls festejador?
- i El sentiment de l'efecte ja costura esdevingut?
- i Raons del propi respecte?
- i Serenor de cor eixent?
- i Quina tristor quan dedina l'instint suplantat pel seny!
- i Quin fred quan tot ho il·lumina la llàntia que llum el desdreny!

Quan la foguera s'apaga;
 quan mor el foc sustantiu,
 la claror ens afaflaga
 com un epíll adjectiu
 prenent lloc de l'adjectiu.
 Però i com pot una imatge
 fer-se greu i elemental?
 i El seny roda l'esclavatge
 de l'òrbita sensual!

